

Norges Vassdrags- og energidirektorat Region Sør
Postboks 2124

3103 TØNSBERG

Ref. 201403782-2

Vår ref. 14/2500-4
S11/LTOR

Dato 03.10.2014

Svar - Melding om Urdal minikraftverk - Urdalsåe - Urdalsgrend - Tinn kommune - høring

Vi viser til oversendelse datert 20.08.2014 vedrørende vurdering av konsesjonsplikt for Urdalen minikraftverk.

Vi har følgende vurderinger av tiltaket vurdert opp mot sektorlovgivningen og opp mot kjente allmenne interesser som kan bli berørt:

Hensyn til automatisk fredete kulturminner

Vi har ikke opplysninger i våre arkiver om automatisk fredete kulturminner innenfor tiltaksområdet. Vår kunnskap om kulturminner i nærområdet samt en vurdering av landskap og terreng, tilsier imidlertid at slike kan være bevart. I henhold til kulturminneloven § 9 må vi derfor utføre en arkeologisk registrering før vi kan gi endelig uttalelse til tiltaket (jf. kulturminneloven §§ 3 og 8). Det er i første rekke visuell overflateregistrering og prøvestikk med spade etter ikke-synlige automatisk fredete kulturminner som er aktuelt. Du kan lese mer om metoden på: <http://www.telemark.no/Vaare-tjenester/Kulturminner/Arkeologi/Arkeologisk-feltarbeid>.

Fra planen er lagt ut til offentlig ettersyn har det regionale kulturminnevernet i medhold av kulturminneloven § 9 andre ledd tre måneders uttalefrist, med mulighet til forlengelse. For å unngå konflikter senere i prosessen, er det imidlertid en fordel at registrering av automatisk fredete kulturminner foretas allerede på varselstadiet.

Arkeologiske registreringer kan bare utføres på bar og frostfri mark. Den arkeologiske feltsongen i et normalår er fra midten av april til november.

Vi viser til kulturminneloven § 9 om undersøkelsesplikten av offentlige og større private tiltak og til § 10 om at utgifter til særskilt granskning må dekkes av tiltakshaver. Et dagsverk er på 7,5 timer og timesatsen er fra 1.1.2014 kr 925,-.

Budsjett for undersøkelsen:

ART	PRIS DAGSVERK	ANTALL DAGSVERK	BUDSJETT
Overflateregistrering	6938	1	6938
Prøvestikking	6938	1	6938
Etterarbeid	6938	1	6938
SUM		3	20814

Dersom uforutsette forhold medfører forlenget registrering og dermed økte utgifter for tiltakshaver, vil vi varsle om dette.

I tillegg til dette kommer eventuelle utgifter til bearbeiding og datering av kullprøver, prisen er i dag kroner 6000 per prøve. Vi tar forbehold om at timeprisen og prisen for datering av kullprøver kan endres.

Registreringene er hjemlet i kulturminneloven § 9, og er ikke å anse som enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det betyr at det ikke kan klages over kostnadsoverslaget, men planmyndighet/tiltakshaver har anledning til å be Riksantikvaren vurdere om overslaget er rimelig.

Vi forutsetter at tiltakshaver/plankontor tar ansvar for følgende:

- Det skal gis beskjed om at det vil bli gjennomført arkeologiske registreringer til grunneiere, forpaktere og andre som bor innenfor planområdet.
- Oversende digital planavgrensning i .sos eller .shp format til oss før undersøkelsen igangsettes.
- Fri tilgang til planområde, f.eks. skaffe til veie nøkler til bommer og informere om ikke kartfesta veier.

Aksept på kostnadsoverslag og øvrige vilkår sendes til Telemark fylkeskommune, Postboks 2844, 3702 Skien eller på e-post til line.grindkasa@t-fk.no. Vi ber om skriftlig aksept i god tid før undersøkelsene ønskes gjennomført, og at den merkes med vårt saksnummer samt navn og adresse på fakturamottaker. Det må påregnes ventetid for å få gjennomført arkeologisk feltarbeid.

Om det viser seg at det er konflikt mellom et automatisk fredet kulturminne og tiltaket, må det søkes om dispensasjon fra kulturminneloven. Søknaden utarbeides av fylkeskommunen og oversendes Riksantikvaren for vurdering. For at Riksantikvaren skal ha tid til å behandle søknaden har det regionale kulturminnevernet rett til tre måneders uttalefrist, i medhold av kulturminneloven § 9 andre ledd. Fristen kan om nødvendig forlenges ytterligere. Om Riksantikvaren innvilger en dispensasjon, vil det vanligvis stilles vilkår om en arkeologisk utgravning før tiltaket realiseres. Utgifter til en slik utgravning bæres av tiltakshaver, jf. kulturminneloven § 10. For mer informasjon viser vi til våre nettsider (<http://www.telemark.no/kulturminne>) og Riksantikvarens nettsider (<http://www.riksantikvaren.no/Norsk/Veiledning/>).

Eventuelle spørsmål kan rettes til rådgiver Line Grindkåsa på telefon 35 91 72 97 eller 409 12 386.

Vi gjør også oppmerksom på *meldeplikten* etter kulturminneloven § 8 andre ledd. Meldeplikten oppstår når det oppdages automatisk fredete kulturminner som ikke var kjent på forhånd. Bestemmelsen legger et klart ansvar på tiltakshaver om å følge stanse- og meldeplikten. Tiltakshaver skal forsikre seg om at de som utfører arbeidet på stedet er kjent med stanse- og meldeplikten, men det er tiltakshaver selv som står ansvarlig for at fredete kulturminner ikke skades. Telemark fylkeskommune er rette adressat for en eventuell melding. Om det påvises automatisk fredete kulturminner er det Riksantikvaren som avgjør om arbeidet kan fortsette og vilkårene for det.

Hensyn til nyere tids kulturminner

Det planlagte minikraftverket vil ligge innenfor sikringssonen for det omsøkte verdensarvområdet, som er av nasjonal interesse. Hensikten med denne sikringssonen er å ivareta landskapsrommet og siktlinjer innenfor dette området.

En utbygging må derfor i tilstrekkelig grad ta hensyn til de nasjonale kulturminneinteressene i området, spesielt med tanke på fjernvirkning fra Tinnsjøen, og fra det omkringliggende landskapsrommet mot Tinnsjøen og tiltaksområdet. Tiltakene bør ikke endre karakteren, eller opplevelsen av landskapet innenfor sikringssonen. Særlige områder å være oppmerksom på er landskapet nært fyrlyktene, som Urdalsodden, fredet som del av Rjukanbanen etter Kml. §19. De deler av elver og bekker som er synlige fra Tinnsjøen, og landskapsrommet omkring, bør i liten grad påvirkes på en måte som endrer opplevelsen av landskapet, eller landskapets karakter.

Slik planene for utbygging av minikraftverket er presentert for oss nå, kan vi ikke se at dette vil ha en negativ innvirkning på de nasjonale kulturminneverdiene i området. Vi vil anbefale at størrelse og utforming av kraftstasjonen tar hensyn til fjernvirkningen fra Tinnsjøen.

Utover dette vil vi bemerke at tiltakene vil kunne gripe inne i kulturlandskapet rundt Negarden Urdalen. Vi vil anbefale at tiltak og anleggsarbeid/trafikk som kan ha innvirkning på eldre kulturlandskap skjer så skånsom som mulig, uten unødige inngrep. Og at landskapet i størst mulig grad blir tilbakeført i etterkant av arbeidet.

Hensyn til friluftslivinteresser

Det er ikke registrert hverken turstier, statlig sikra friluftsområder eller andre viktige friluftshensyn i området. Ifølge søknaden er det heller ikke registrert stedegen fisk i elva. Tiltaket vil av den grunn ikke ha overveiende negative konsekvens for friluftsliv/vilt/fisk lokalt eller regionalt.

Vurdering

Det regionale kulturminnevernet har ingen innvendinger mot det planlagte minikraftverket i Urdalsåi. Det er imidlertid uavklart om tiltaket vil komme i konflikt med regionale og/eller nasjonale arealbruksinteresser (fortrinnsvis automatisk freda kulturminner). Telemark fylkeskommune vil av den grunn ikke gi endelig uttalelse til tiltaket før undersøkelsene etter kulturminneloven § 9 er oppfylt, dvs. at de varslede undersøkelser er gjennomført.

Med hilsen

Torbjørn Landmark
rådgiver – Areal og transport
torbjorn.landmark@t-fk.no

Saksbehandlere: Torbjørn Landmark, Anund Johannes Grini, Line Grindkåsa

Kopi til: Fylkesmannens miljøvernavdeling, Postboks 2603, 3702 Skien

